

Quick scan Nakoming Toezeggingen Gemeente Etten-Leur

Eindrapportage

29 juni 2009

Postbus 5000
4700 KA ROOSENDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Onderzoekskader	7
2.1.	Onderzoeksvragen Rekenkamer	7
2.2.	Centraal begrip: toezegging	7
2.3.	Analysekader	8
2.4.	Onderzoeksopzet	9
2.5.	Normenkader	10
3.	Proces van beheersing van toezeggingen	12
3.1.	Nieuw vergaderstelsel	12
3.2.	Registratie en bewaking van toezeggingen	13
3.3.	Informatievoorziening over toezeggingen	17
4.	Beoordeling van vijftien toezeggingen	19
4.1.	Kwaliteit van toezeggingen	19
4.1.1.	Minder dan helft van de toezeggingen tijdgebonden geformuleerd	19
4.1.2.	Tweederde van de toezeggingen specifiek geformuleerd	21
4.2.	Nakoming van toezeggingen	23
4.3.	Informatievoorziening aan de raad	27
5.	Verklaringen voor de mate van nakoming toezeggingen en kwaliteit informatievoorziening	29
6.	Conclusies en aanbevelingen	30
6.1.	Conclusies	30
6.2.	Aanbevelingen	31
7.	Reactie College op conceptrapport	32
8.	Nawoord	34

Bijlagen

Bijlage 1: Selectie van toezeggingen	37
Bijlage 2: Overzicht geselecteerde toezeggingen	39
Bijlage 3: Bevindingen per toezegging	41
Bijlage 4: Overzicht gevoerde gesprekken	51

1. Inleiding

Belang van goede nakoming van toezeggingen in het duale stelsel

In het duale stelsel heeft de raad onder meer een kaderstellende en controlerende rol jegens het college van B&W. Aan deze rollen geeft de raad onder andere uiting in de raads- en commissievergaderingen. In deze vergaderingen verzoekt de raad om informatie, stelt hij kaders en controleert het college van B&W over de uitvoering van het beleid.

Dit proces resulteert regelmatig in een toezegging door het college van B&W aan de raad. Toezeggingen kunnen diverse strekkingen hebben (zie onderstaande voorbeelden).

Voorbeelden van een toezegging

- ⇒ Schriftelijke vraag van de fractie Groen Links: "Houdt het college rekening met eventuele financiële consequenties die de aan te nemen sportbeleidsnota voor 2007 kan hebben?"
- ⇒ De wethouder zegt toe betreffende het Knooppunt de raad periodiek over de voortgang te informeren.

De raad moet erop kunnen vertrouwen dat het college haar toezeggingen nakomt. Als een toezegging niet kan worden nagekomen, moet de raad daar op zijn minst een melding van krijgen. Wanneer dit niet gebeurt, is de raad niet in staat zijn taken naar behoren uit te voeren.

Gezien het belang van een goede nakoming van toezeggingen in het verkeer tussen college van B&W en raad heeft de Rekenkamer West Brabant in de maanden januari tot en met april 2009 een quick scan uitgevoerd naar de nakoming van de toezeggingen in de gemeente Etten-Leur. Gelijktijdig heeft de Rekenkamer ook in Moerdijk de nakoming van toezeggingen onderzocht. Deze rapportage doet verslag van het onderzoek in Etten-Leur.

Uitvoering van het onderzoek

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd door een onderzoeksteam bestaande uit de heer drs. M.J.J. van den Heuvel (projectleider), de heer drs. H.M. Hoogstad en mevrouw drs. B.L. Mooren (allen verbonden aan onderzoeksbureau Jacques Necker).

Vanuit de Rekenkamer werd het onderzoek begeleid door een projectteam bestaande uit twee leden van de Rekenkamer, Dr. J. Naafs en Drs. M.G. van Schadewijk, alsmede de ambtelijke secretaris van de Rekenkamer Drs. W. de Schipper.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op het onderzoekskader.

Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de wijze van registratie en bewaking van toezeggingen die de gemeente Etten-Leur hanteert. Ook de procedures en processen voor de informatievoorziening aan de raad worden daarbij beschreven.

In hoofdstuk 4 geven wij een beoordeling van de feitelijke nakoming van vijftien onderzochte toezeggingen beoordeeld inclusief de kwaliteit van de informatievoorziening over de nakoming aan de raad.

In hoofdstuk 5 komen verschillende verklaringen aan de orde voor de mate waarin toezeggingen worden nagekomen en de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad.

In hoofdstuk 6 formuleert de Rekenkamer de conclusies die zij op basis van het voorliggende onderzoek heeft getrokken en de bijbehorende aanbevelingen ter verbetering.

De volgende bijlagen zijn bij het rapport gevoegd:

- o Bijlage 1 Selectie van toezeggingen
- o Bijlage 2 Overzicht onderzochte toezeggingen
- o Bijlage 3 Bevindingen per toezegging
- o Bijlage 4 Overzicht van gevoerde gesprekken

2. Onderzoekskader

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksopzet toegelicht. We formuleren eerst de centrale vraagstelling. Daarna belichten we de centrale begrippen, waarna de vraagstelling van het onderzoek wordt uitgewerkt. Vervolgens wordt kort de onderzoeksopzet geschetst. Ter afronding van dit hoofdstuk wordt het normenkader weergegeven, dat is gehanteerd als leidraad voor de dataverzameling, analyse en rapportage van de bevindingen.

2.1. Onderzoeksvragen Rekenkamer

De centrale vraag in dit onderzoek luidt:

In hoeverre komt het college van B&W zijn toezeggingen aan de raad na, wat is de kwaliteit van de informatievoorziening hierover aan de raad en welke verklaringen zijn er voor eventuele niet nakoming van toezeggingen en gebrekkige kwaliteit van de informatievoorziening?

Deze vraag wordt uitgewerkt in 4 deelvragen:

- a. *Welke richtlijnen en systemen hanteert het college om toezeggingen te beheersen?*
- b. *Worden toezeggingen tijdig en volledig nagekomen?*
- c. *Wat is de kwaliteit van de informatie aan de raad over uitstaande toezeggingen?*
- d. *Wat zijn verklaringen voor eventuele gebreken in de nakoming van toezeggingen en/of de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad over toezeggingen?*

2.2. Centraal begrip: toezegging

Toezeggingen kunnen breed worden opgevat. De programmabegroting van Etten-Leur zegt bijvoorbeeld toe dat er in de wijk Schoenmakershoek bijvoorbeeld 150 woningen voor starters en 100 woningen voor senioren gebouwd zullen worden. Deze quick scan richt zich niet op dit soort toezeggingen. Deze toezeggingen krijgen – als het goed is – bij de behandeling van jaarstukken en beleidsevaluaties de aandacht.

Deze quick scan richt zich op toezeggingen die raads- en commissieleden 'krijgen' in vergaderingen. Deze toezeggingen worden veelal mondeling gedaan en vervolgens geregistreerd (op een 'actielijst' of 'toezeggingenlijst'). In deze quick scan is gekeken naar toezeggingen die op een dergelijke registratie zijn bijgehouden.

Het onderzoek is niet gericht op de controlerende rol van de raad. Het uitgangspunt is dat de raad moet kunnen vertrouwen op de nakoming van door het college gedane toezeggingen en kwalitatief goede verantwoordingsinformatie over uitstaande toezeggingen. "Maar de raad heeft er nooit meer naar gevraagd" gaat dus niet op.

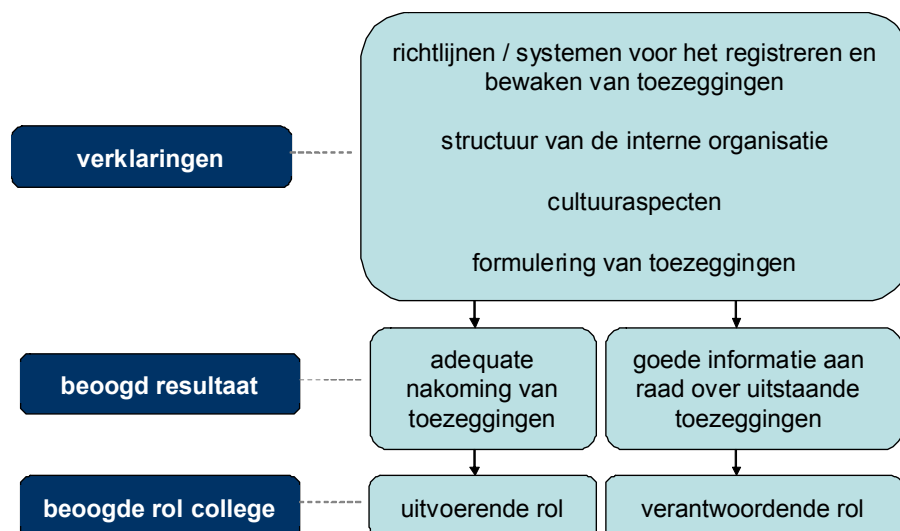
2.3. Analyse kader

De doelstelling die aan bovenstaande onderzoeksvragen ten grondslag ligt, is tweeledig en luidt als volgt:

- 1) het vergroten van het inzicht in de nakoming van gedane toezeggingen aan de raad enerzijds en inzicht in de kwaliteit van de informatievoorziening hierover aan de raad anderzijds, en;
- 2) het zoeken van verklaringen voor eventuele gebreken in de nakoming van toezeggingen en de kwaliteit van de informatievoorziening over toezeggingen.

De quick scan beoogt aanbevelingen te formuleren aan de hand waarvan de nakoming van toezeggingen evenals de kwaliteit van de informatievoorziening over toezeggingen (verder) kan worden verbeterd. Uiteindelijk zijn deze verbeteringen gericht op een tijdige en juiste communicatie tussen college van B&W en raad, waardoor beide partijen in staat gesteld worden om op een goede manier invulling te geven aan de eigen rollen in het duale stelsel.

Om het benodigde inzicht te verkrijgen zal onderstaand analysekader worden gehanteerd.

Figuur 1: Analyse kader onderzoek nakoming toezeggingen

Uitgangspunt van het bovenstaande analysekader (en daarmee ook van deze quick scan) is dat zowel de nakoming van toezeggingen aan de raad als de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad over uitstaande toezeggingen afhankelijk zijn van meerdere factoren.¹

Deze factoren worden gezien als verklaringen voor de mate waarin toezeggingen worden nagekomen en een goede informatievoorziening wordt gerealiseerd.

¹ Voorbeelden van deze factoren zijn een goede opzet en werking van procedures en systemen, concrete en tijdgebonden formulering van toezeggingen en de structuur van de interne organisatie.

De verklaringen vormen een belangrijk onderdeel van het onderzoek, omdat deze ook een aangrijpingspunt zijn voor het doen van aanbevelingen ter verbetering van eventueel geconstateerde gebreken in de nakoming van toezeggingen of de informatievoorziening.

Het model legt verder een verband met de beoogde rolvervulling van het college in het duale stelsel. Door toezeggingen na te komen vervult het college haar uitvoerende rol, door de raad te informeren over uitstaande toezeggingen vervult het college haar verantwoordende rol.

2.4. Onderzoeksopzet

Bovenstaande onderzoeksvragen en analysekader hebben geleid tot een onderzoek in vier fasen. In deze paragraaf zullen die vier fasen worden toegelicht. De aanpak voor het onderzoek is in vier fasen verlopen. Deze fasen lichten wij hieronder toe.

Fase 1: inventarisatie instrumenten voor beheersing van toezeggingen

We hebben een beschrijving gemaakt van de geldende procedures en systemen voor registratie en voortgangsbewaking van toezeggingen en voor de informatievoorziening over toezeggingen aan de raad. Hiermee is antwoord gegeven op deelvraag a.

Dit deden wij op basis van documentanalyse en interviews met de plaatsvervangend griffier en de afdelingshoofden van respectievelijk Bestuurs- en Concernondersteuning, Vergunning en Handhaving en Samenleving.

Fase 2: selectie van vijftien te onderzoeken toezeggingen

In het onderzoek hebben wij vijftien toezeggingen 'van begin tot eind' gevolgd. Met 'begin' bedoelen we het moment dat een lid van het college van B&W een toezegging doet aan de raad; met 'eind' bedoelen we de afsluitende communicatie met de raad dat de toezegging is nagekomen of dat deze is afgevoerd zonder nagekomen te zijn.

De vijftien toezeggingen zijn steekproefsgewijs geselecteerd. De selectie van toezeggingen is gebaseerd op beschikbare registraties van toezeggingen uit de tweede helft 2007 en de eerste helft 2008. Er is gekozen voor deze onderzoeksperiode, omdat het enerzijds niet dermate lang geleden is dat de onderzochte situatie achterhaald is en anderzijds niet dermate kort geleden is dat gedane toezeggingen redelijkerwijs nog niet nagekomen hadden kunnen zijn. De toezeggingen die in die periode geregistreerd stonden, betreffen toezeggingen die in die periode (nog) open stonden. Als gevolg daarvan zijn in de selectie niet alleen toezeggingen uit tweede helft 2007 en eerste helft 2008 opgenomen, maar ook toezeggingen die eerder dan de tweede helft 2007 zijn gedaan.

Bij de selectie is verder gelet op een evenwichtige verdeling over relevante kenmerken van toezeggingen, zoals een spreiding over type toezegging, portefeuillehouders, betrokken raadscommissies en betrokken gemeentelijke afdelingen.

Fase 3: onderzoek naar nakoming toezeggingen en kwaliteit informatievoorziening over toezeggingen aan de raad

Aan de hand van de geselecteerde toezeggingen en op basis van documentanalyse en (telefonische) interviews met betrokken ambtenaren, gaan wij na of toezeggingen adequaat zijn nagekomen en of de raad goed over de uitstaande toezeggingen is geïnformeerd. De normen die gehanteerd zijn om de kwaliteit van de nakoming van en informatievoorziening over toezeggingen te bepalen, zijn opgenomen in paragraaf 2.5.

De beoordeling heeft in eerste instantie plaatsgevonden op basis van de door de organisatie aangeleverde stukken. Als op basis van die stukken niet kon worden aangetoond dat toezeggingen tijdig en volledig zijn nagekomen, volgden telefonische interviews met betrokken ambtenaren. In deze gesprekken is doorgevraagd op de verklaringen van het niet tijdig en niet volledig nakomen van de toezegging.

Na afloop van deze fase is voor de vijftien toezeggingen in kaart gebracht of deze tijdig en volledig zijn nagekomen en of de raad tussentijds goed is geïnformeerd over deze toezeggingen. Hiermee is antwoord gegeven op de deelvragen b en c van het onderzoek.

Daar waar gebreken bleken in de nakoming van toezeggingen en/of de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad, hebben wij gepoogd aan te geven wat de oorzaken zijn van deze gebreken. Hiermee zijn aangrijpingspunten geschetst voor verbetering en beantwoording van deelvraag d van het onderzoek.

Fase 4: rapportage

Op basis van de onderzoeksbevindingen is een nota van bevindingen opgesteld. Deze is ambtelijk geverifieerd. Nadat ambtelijk hoor- en wederhoor heeft plaatsgevonden, zijn conclusies en aanbevelingen geformuleerd en is het conceptrapport aangeboden aan het college van B&W voor een bestuurlijke reactie. Nadat die ontvangen is, zal de Rekenkamer, eventueel voorzien van een nawoord, het eindrapport aanbieden aan de gemeenteraad van Etten-Leur.

2.5. Normenkader

In dit onderzoek zijn drie hoofdnormen gehanteerd. Deze normen hebben betrekking op de nakoming van toezeggingen respectievelijk de informatievoorziening over toezeggingen.

Norm 1: Toezeggingen en actiepunten zijn tijdgebonden en specifiek geformuleerd

- ⇒ *tijdgebonden*: aan de toezegging wordt een termijn gekoppeld. Dat hoeft niet perse in de vorm van een concrete datum te gebeuren, maar mag ook gekoppeld worden aan bijvoorbeeld de behandeling van een beleidsdocument.
- ⇒ *specifiek*: de toezegging is zodanig geformuleerd dat ook na verloop van tijd nog duidelijk is waarop de toezegging betrekking had en wat de ambtelijke organisatie aan moet leveren.

Norm 2: Het college van B&W komt toezeggingen op tijd en volledig na.

- ⇒ *op tijd*: de toezegging wordt gerealiseerd binnen de termijn die is gesteld bij het doen van de toezegging. We hanteren daarbij het uitgangspunt dat een toezegging tijdgebonden dient te zijn geformuleerd.
- ⇒ *volledig*: de toezegging wordt gerealiseerd conform de inhoud van de vraag die ten grondslag heeft gelegen aan de toezegging. We hanteren hierbij het uitgangspunt dat bij de formulering concreet wordt aangegeven wat deze omvat.

Norm 3: Het college van B&W informeert de raad volledig, op tijd en op inzichtelijke wijze over uitstaande toezeggingen.

- ⇒ *volledig*: de verstrekte informatie omvat alle relevante informatie. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij een niet tijdige nakoming van een toezegging 1) wordt uitgelegd waarom de toezegging niet op tijd kan worden nagekomen en 2) wordt aangegeven wanneer de toezegging wél kan worden nagekomen.
- ⇒ *op tijd*: de informatie wordt op een moment verstrekt waarop eventuele bijsturing door de raad nog mogelijk is.
- ⇒ *inzichtelijk*: de verstrekte informatie is helder en eenvoudig gepresenteerd en in de tijd vergelijkbaar.

3. Proces van beheersing van toezeggingen

In dit hoofdstuk geven wij weer hoe de gemeente Etten-Leur toezeggingen van het college van B&W aan de raad beheerst. Hiermee wordt antwoord gegeven op deelvraag a. Beheersing van toezeggingen splitsten we uit naar de onderdelen registratie, bewaking en informatievoorziening (aan de raad).

3.1. Nieuw vergaderstelsel

Tot 1 januari 2009 kende Etten-Leur een traditioneel vergadermodel met een raadsvergadering en vijf commissies. Sinds 1 januari 2009 kent Etten-Leur een nieuw vergaderstelsel. Daarin is gekozen voor een systeem van drie typen raadsvergaderingen: informatieve raad, opiniërende raad en 'formele' raad. Deze cyclus speelt zich in zes weken af.

Binnen het nieuwe systeem wordt bovendien drie inhoudelijke clusters onderscheiden:

- Cluster Bestuurszaken;
- Cluster Ruimtelijke zaken;
- Cluster Maatschappelijke zaken

De informatiebijeenkomst van de raad is gericht op het stellen van vragen aan portefeuillehouders en ambtenaren en eventueel het luisteren naar insprekende inwoners. Hierbij zijn voor de verschillende clusters parallelsessies mogelijk. Aan het einde van de informatieve vergadering controleert de voorzitter van de vergadering of voldoende informatie verzameld is om als raad een mening te vormen (opiniërende vergadering).

De opiniebijeenkomst van de raad staat in het teken van meningsvorming. In deze vergaderingen worden vanaf 2009 ook de toezeggingenlijsten geagendeerd.

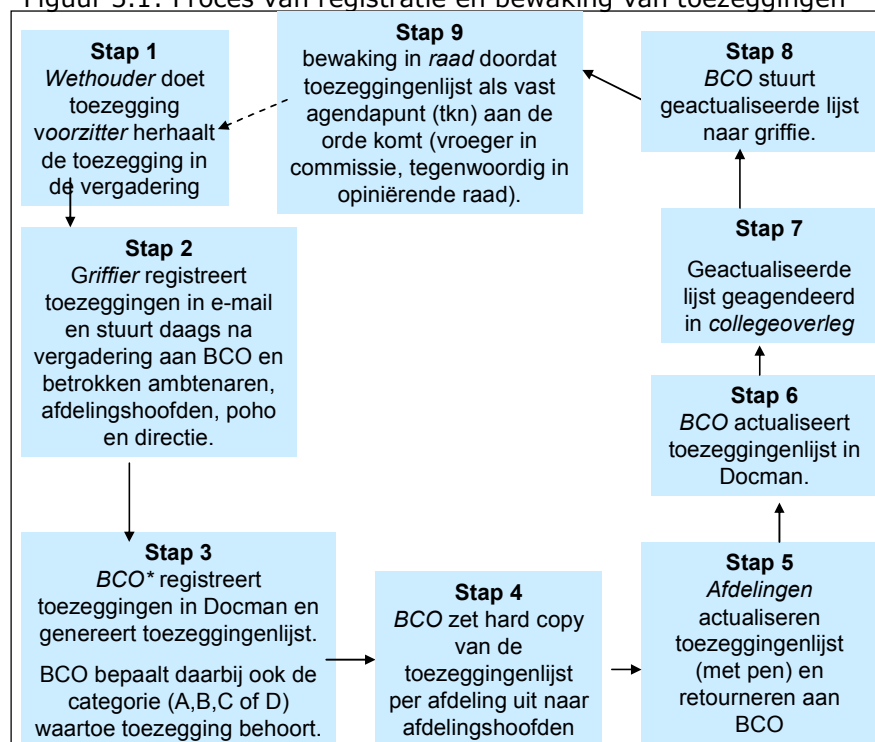
De formele raadsvergadering is gericht op de (formele) besluitvorming. Als de eerste twee bijeenkomsten goed zijn verlopen, is er in deze vergadering ruimte om te debatteren over (een beperkt aantal) voorstellen die om een raadsdebat vragen

In de werkwijze rondom toezeggingen heeft dit tot gevolg dat toezeggingen niet langer per commissie, maar per cluster geregistreerd worden. Verder was het zo dat de toezeggingenlijst een terugkerend agendapunt in de commissievergadering was, in de nieuwe situatie komt de toezeggingenlijst als agendapunt aan de orde in de opiniërende raad.

3.2. Registratie en bewaking van toezeggingen

Het proces van registratie en bewaking van toezeggingen doorloopt een aantal stappen. In figuur 3.1 is dit schematisch weergegeven. In de beschrijving van de werkwijze zal gekeken worden naar formulering, registratie, bewaking en informatievoorziening en zal naar die verschillende stappen verwezen worden. Stap 9, informatievoorziening, zal in paragraaf 3.3 aan de orde komen. In deze beschrijving zal uitgegaan worden van de werkwijze zoals die in interviews is beschreven. De gemeente Etten-Leur beschikt niet over een op schrift staande procesbeschrijving.

Figuur 3.1: Proces van registratie en bewaking van toezeggingen

* BCO = afdeling Bestuur en Concernondersteuning

Formulering van toezeggingen

Stap 1

Ten aanzien van de formulering van toezeggingen is een nadrukkelijke rol voor de portefeuillehouder weggelegd. Als het gaat om tijdgebonden formuleren geven geïnterviewden aan dat de portefeuillehouder over het algemeen wel een termijn noemt, maar hier ook erg voorzichtig in is. In het verkeer tussen portefeuillehouder en raad worden maar weinig toezeggingen daadwerkelijk tijdgebonden geformuleerd, zo is de indruk van geïnterviewden.

Uitzonderingen hierop zijn de toezeggingen die nog voor de volgende vergadering moeten worden nagekomen (A-toezeggingen, zie volgende paragraaf). Soms wordt die korte termijn mede bepaald door het politiek-bestuurlijke belang (bijvoorbeeld het belang om een voorstel door de volgende vergadering te krijgen). In het algemeen is de beleving van geïnterviewden echter dat de raad, met uitzondering van die laatste gevallen, maar weinig om een daadwerkelijke termijn vraagt.

Als het gaat om voldoende specifiek formuleren van toezeggingen is de indruk van geïnterviewden dat de bedoeling en context van een toezegging eigenlijk altijd helder is. Ze worden door de griffie voldoende duidelijk beschreven. Ook is het zo dat de afdelingshoofden en/of vakambtenaren in veel gevallen bij de vergadering aanwezig zijn, waardoor zij de context van de toezegging ook zelf gehoord hebben. Mocht het nodig zijn, dan is er altijd ook nog de mogelijkheid om de band terug te luisteren. Geïnterviewden gaven aan dat dit in een enkel geval aan de orde is geweest, bijvoorbeeld omdat griffier en portefeuillehouder de toezegging anders hadden geformuleerd.

De raad heeft de mogelijkheid om ten aanzien van de formulering van de toezegging de vinger aan de pols te houden, doordat toezeggingen ook in het verslag zijn opgenomen, waardoor raadsleden ook naar aanleiding van het verslag een opmerking zouden kunnen maken. Geïnterviewden gaven aan dat dit in de praktijk eigenlijk nauwelijks gebeurt.

Registratie van toezeggingen

Stap 2 en 3

Zowel in het oude als in het nieuwe stelsel is de (commissie)griffier verantwoordelijk voor de registratie van toezeggingen. Deze verantwoordelijkheid is echter niet in een formele richtlijn of werkbeschrijving vastgelegd. Etten-Leur kent geen richtlijn of werkbeschrijving voor het registreren, bewaken en nakomen van toezeggingen.

De (commissie)griffier registreert de toezeggingen na afloop van de vergadering. Hij noteert toezeggingen die door de voorzitter in de vergadering als zodanig benoemd zijn (stap 1). In interviews werd aangegeven dat in de praktijk de voorzitter bij de behandeling van een agendapunt de conclusie trekt of iets al dan niet als een toezegging moet worden opgevat en geregistreerd. De (commissie)griffier is zelf echter ook alert op toezeggingen. Ook als een toezegging in de vergadering niet expliciet als zodanig benoemd is, kan deze dus wel geregistreerd komen.

In de oude situatie was het bovendien zo dat toezeggingen gedaan in de raadsvergadering, werden toegewezen aan een commissie (ook de nakoming ervan vond dan overigens in de commissie plaats).

Daags na de (commissie)vergadering stuurt de (commissie)griffie een e-mail met daarin een overzicht van de gedane toezeggingen (stap 2). Het is een overzicht met gedane toezeggingen per commissie (voortaan per cluster). Toezeggingen die in het oude stelsel in raadsvergaderingen werden gedaan, werden door de griffie doorgesluist naar de desbetreffende commissie. Hij stuurt die e-mail aan de afdeling BCO, in kopie aan de betrokken ambtenaar, afdelingshoofden, gemeentesecretaris, directie en portefeuillehouders.

BCO registreert de toezeggingen vervolgens in Docman, het Documentair Informatiesysteem (DIS) van de gemeente Etten-Leur (stap 3). Uit Docman wordt vervolgens een toezeggingenlijst gegenereerd. Dit is een toezeggingenlijst per commissie (in het nieuwe stelsel per cluster). Op de toezeggingenlijst zijn toezeggingen onderverdeeld in vier categorieën:

- Categorie A: af te doen voor de volgende vergadering;
- Categorie B: toezeggingen die op de lange of middellange termijn moeten worden nagekomen;
- Categorie C: beleidstoezeggingen;
- Categorie D: periodieke toezeggingen

Figuur 3.2: voorbeeld toezeggingenlijst

Overzicht vragen/toezeggingen raad en commissies per 03-04-2008
Betreft: **COMMISSIE OPENBAAR GEBIED**

Soort V/T	Registratie-nummer	Datum vergadering	Omschrijving	Status	Afd.
V/T A	SB/2007/54814	06-12-2007	Vraag/toezegging cie OG: Met betrekking tot de NOTA PARKEREN in beweging zegt wethouder De Bekker toe de door de commissie gevraagde aanpassingen en verduidelijkingen te verwerken in de definitieve nota parkeren in beweging.		SB
V/T B	SB/2007/52759	09-10-2007	Vraag/toezegging cie OG: afgesproken is dat alle fracties het college op de hoogte stellen van hun mening de mogelijkheid te onderzoeken om eigen gemeentelijke regels in het leven te roepen voor de bestrijding van het ST JACOBSKRUID. Het college zal hierop schriftelijk reageren.		SB

Verschillende interviews schetsten verschillende werkwijzen voor wat betreft het toekennen van categorieën aan toezeggingen. Aan de ene kant werd aangegeven dat BCO deze categorieën toekent, terwijl aan de andere kant werd aangegeven

dat in het oude stelsel deze categorieën door de griffie werden toegekend. In het nieuwe stelsel zullen afdelingshoofden/vakafdelingen zelf gaan aangeven tot welke categorie een toezegging behoort. In interviews werd bovendien aangegeven dat in de praktijk met name het onderscheid tussen categorie B en C niet altijd duidelijk is.

Bewaking van nakoming toezeggingen

Stap 4 t/m 9

Hoewel ook deze verantwoordelijkheid niet formeel in een richtlijn of werkbeschrijving is vastgelegd, is de verantwoordelijkheid voor de bewaking van de nakoming van toezeggingen in Etten-Leur nadrukkelijk bij de ambtelijke organisatie belegd. Nadat de griffier de toezeggingen heeft geregistreerd en per mail heeft doorgezet naar de ambtelijke organisatie zit de taak van de griffier er op. De bewaking van toezeggingen is de verantwoordelijkheid van de afdeling BCO, de nakoming van de toezeggingen is de verantwoordelijkheid van het betreffende afdelingshoofd.

Nadat BCO uit Docman per commissie (cluster) een toezeggingenlijst heeft gegeneerd, zet BCO deze lijst uit onder de verschillende afdelingen (stap 4). Dit gebeurt door het verspreiden van een hardcopy exemplaar van de toezeggingenlijst per afdeling. Op die lijst moet de afdeling per toezegging aangeven wat de stand van zaken is. Dit gebeurt over het algemeen per afdeling en met de pen: de lijst wordt door het afdelingshoofd langs alle betrokken medewerkers gestuurd die op de papieren uitdraai van de lijst de stand van zaken invullen.

Een paar weken nadat BCO de lijst heeft uitgezet, moet deze ook weer aan BCO worden geretourneerd. BCO verwerkt de met pen ingevulde stand van zaken vervolgens in Docman. Dat afdelingen de stand van zaken met pen doorgeven heeft te maken met het huidige systeem, waar medewerkers niet zelf mutaties / de stand van zaken in kunnen aanbrengen. Geïnterviewden gaven aan dat de lijst in principe altijd terugkomt bij BCO. Wel is het in de praktijk zo dat er bij sommige medewerkers meerdere malen achteraan gezeten moet worden. Wellicht dat het daarom een goede aanbeveling zou zijn, zo gaven geïnterviewden aan, om dergelijke herinneringen altijd in kopie aan het afdelingshoofd te sturen. Dit ook omdat de daadwerkelijke nakoming van toezeggingen de verantwoordelijkheid is van het afdelingshoofd. BCO is verantwoordelijk voor de bewaking, niet voor de inhoudelijke afhandeling. Daar heeft BCO ook geen zicht op, de daadwerkelijke nakoming van toezeggingen verloopt rechtstreeks van afdelingen naar het college.

Nadat BCO de stand van zaken in Docman heeft verwerkt, genereert BCO uit Docman een geactualiseerde lijst. Zodra BCO de lijst heeft geactualiseerd, stuurt BCO de lijst naar de griffie. In het verleden was het zo dat de lijst rechtstreeks werd doorgestuurd aan de griffie. Met ingang van het nieuwe vergaderstelsel is er voor gekozen de lijst eerst te agenderen in het collegeoverleg. Dit om te voorkomen dat een portefeuillehouder niet op de hoogte is van het feit dat een toezegging al is nagekomen. Het gevolg van het feit dat de geactualiseerde lijst eerst in het collegeoverleg wordt geagendeerd, is wel dat er een week vertraging optreedt in hoe actueel de stand van zaken is.

3.3. Informatievoorziening over toezeggingen

De informatievoorziening over toezeggingen verloopt via twee lijsten: een lijst met openstaande toezeggingen en een lijst met afgewerkte toezeggingen. Beide lijsten worden ter kennisneming aan de raad aangeboden. Tot 1 januari gebeurde dat per commissie, sinds 1 januari zijn de toezeggingenlijsten (per cluster) een terugkerende agendapunt in de opiniërende raad.

In figuur 3.3 is een voorbeeld opgenomen van de lijst met afgewerkte toezeggingen uit de commissie OG van 3 april 2008.

Figuur 3.3: voorbeeld toezeggingenlijst met afgewerkte toezeggingen

Overzicht **afgewerkte** vragen/toezeggingen raad en commissies per 03-04-2008
Betreft: **COMMISSIE OPENBAAR GEBIED**

Soort V/T	Registr. nummer	Datum vergadering	Omschrijving	Status	Afd.
V/T A	SB/2007/54814	06-12-07	Vraag/toezegging cie OG: Met betrekking tot de NOTA PARKEREN in beweging zegt wethouder De Bekker toe de door de commissie gevraagde aanpassingen en verduidelijkingen te verwerken in de definitieve nota parkeren in beweging.	3-1: in behandeling. 7-2:Nota parkeren in beweging wordt aangeleverd voor de cie OG van 4-3-2008. Def. vaststelling in raad 31-3-2008.	SB
V/T B	SB/2007/52759	09-10-07	Vraag/toezegging cie OG: afgesproken is dat alle fracties het college op de hoogte stellen van hun mening de mogelijkheid te onderzoeken om eigen gemeentelijke regels in het leven te roepen voor de bestrijding van het ST JACOBSKRUID. Het college zal hierop schriftelijk reageren.	3-1-2008: reacties van de fracties zijn onlangs ontvangen door het college. 7-2: in behandeling. Afgehandeld bij brief van 3 maart 2008.	SB

Zoals in de voorgaande paragraaf is aangegeven vullen afdelingen op de lijsten de status in. In interviews werd aangegeven dat het voornemen is om niet langer in te vullen dat een toezegging 'in behandeling' is, maar deze statusinformatie specifieker te maken: wat is er gedaan / wat gaat er gebeuren en wanneer gaat dit (uiterlijk) gebeuren. De reden die hiervoor gegeven werd, was tweeledig: aan de ene kant omdat het voor de raad van belang is om te weten, aan de andere kant omdat het meer verplichting bij de behandelend ambtenaar creëert.

Een ander voorstel dat recent gepresenteerd is aangaande de informatievoorziening over toezeggingen, is de informatie over verschillende categorieën. De indeling in categorieën brengt met zich mee dat de categorieën B, C en D betrekking hebben op toezeggingen die pas op de lange termijn gekomen hoeven te worden.

Het voorstel zoals dat recentelijk in het presidium voorlag, is om de geactualiseerde toezeggingenlijst alleen 'nieuwe' toezeggingen te laten bevatten en categorie A toezeggingen. Andere toezeggingen dan categorie A-toezeggingen verdwijnen daarna van de lijst. In de registratie in Docman wordt aan deze toezeggingen een rappel gehangen, zodat zes weken voor de afdoeningstermijn de toezegging weer in beeld komt. Geïnterviewden geven aan dat het voor afdelingshoofden wellicht lastig is, dat ze op deze manier geen totaaloverzicht meer hebben van alle voor zijn/haar afdeling uitstaande toezeggingen. De lange termijn toezeggingen verdwijnen immers (tijdelijk) uit beeld. Het totale overzicht uitstaande toezeggingen per afdeling is wel te genereren, maar alleen voor de applicatiebeheerder, niet door afdelingshoofden zelf. Wellicht dat een nieuw DIS hier verandering in zou kunnen brengen.

4. Beoordeling van vijftien toezeggingen

In dit hoofdstuk wordt de praktijk van de nakoming van toezegging in Etten-Leur bekeken aan de hand van vijftien toezeggingen. Van deze toezeggingen wordt naar de kwaliteit van toezegging gekeken, maar ook naar de wijze waarop deze is nagekomen. Tenslotte wordt ook gekeken naar de wijze waarop de raad over de toezeggingen geïnformeerd is. Hiermee geeft dit hoofdstuk antwoord op de deelvragen b en c.

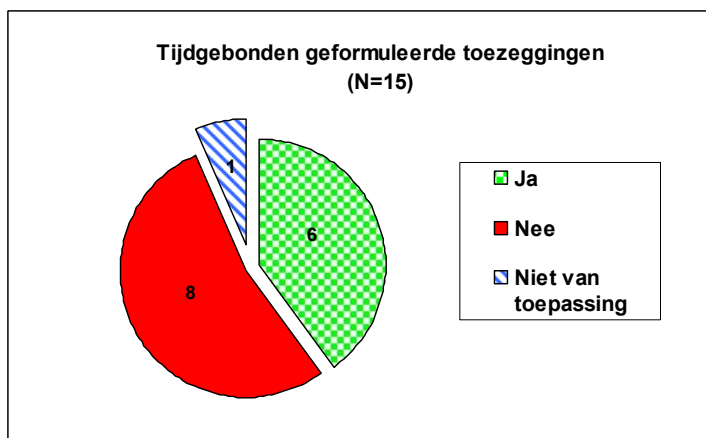
4.1. Kwaliteit van toezeggingen

Norm 1: Toezeggingen en actiepunten zijn tijdgebonden en specifiek geformuleerd

- *tijdgebonden: aan de toezegging wordt een termijn gekoppeld. Dat hoeft niet perse in de vorm van een concrete datum te gebeuren, maar mag ook gekoppeld worden aan bijvoorbeeld de behandeling van een beleidsdocument.*
- *specifiek: de toezegging is zodanig geformuleerd dat ook na verloop van tijd nog duidelijk is waarop de toezegging betrekking had en wat de ambtelijke organisatie aan moet leveren.*

4.1.1. Minder dan helft van de toezeggingen tijdgebonden geformuleerd

Van de vijftien toezeggingen zijn er zes tijdgebonden geformuleerd. Voor één toezegging was het tijdgebonden formuleren niet van toepassing omdat die toezegging bewust niet tijdgebonden is geformuleerd (zie voorbeeld 4.3). In acht gevallen was de toezegging niet tijdgebonden geformuleerd.

Door aan een toezegging géén termijn te koppelen, mist de raad(scommissie) een handvat om de afdoening van toezeggingen te controleren. Zodra raadscommissies scherper bewaken dat een portefeuillehouder een specifieke termijn aan een toezegging koppelt, houden zij meer regie op de eigen (commissie)agenda (bijvoorbeeld "wanneer kunnen we het punt opnieuw in de commissie aan de orde

stellen?”). In voorbeeld 4.1, waarin twee voorbeelden van niet tijdgebonden geformuleerde toezeggingen zijn opgenomen, wordt dit duidelijk gemaakt.

Voorbeeld 4.1: Niet tijdgebonden formuleringen

Voortgang Marktplaats²

Letterlijke formulering toezegging:

"Op een nader te bepalen geschikt moment zal het college met een separaat voorstel komen betreffende de voortgang van de marktplaats (cultuureducatie)."

Ruimtelijke consequenties afvalinzameling³

Letterlijke formulering toezegging:

"Wethouder Schouw zegt m.b.t. punt 7 (functietoekenning Pottenbakkersstraat en verkaveling Sch.hoek.oost) toe de gedane suggestie – om bij de verkaveling ook een begin te maken met een nieuwe manier van (ondergronds) afvalinzameling – op ruimtelijke consequenties te bespreken in het college waarna de raad schriftelijk zal worden geïnformeerd."

Bij bovenstaande toezeggingen heeft de Rekenkamer de nakoming als tijdig beoordeeld. Immers, de toezeggingen zijn ondertussen nagekomen en er was geen termijn gesteld, waardoor de nakoming niet als 'niet tijdig' kan worden bestempeld. Het is echter de vraag of de raad of commissie bij bovenstaande voorbeelden de informatie misschien liever eerder had gehad. Door geen termijn te vragen, laat de raad(scommissie) de termijn van nakoming in feite open.

Worden toezeggingen wel tijdgebonden geformuleerd, zoals onderstaande voorbeelden laten zien, dan weet de raad(scommissie) beter waar ze aan toe is.

Voorbeeld 4.2: Wél tijdgebonden formuleringen

Milieubeleidsnota⁴

Letterlijke formulering toezegging:

"De heer Van Agt zegt toe dat naar verwachting de nieuwe Milieubeleidsnota in 2008 aan de raad zal worden voorgelegd."

Betrekken burgers bij beheersverordening begraafplaatsen⁵

Letterlijke formulering actiepoint:

"Raad 17-09-2007: Bij de discussie over de nieuwe beheersverordening voor de begraafplaatsen wordt gezien of en zo ja op welke wijze burgers betrokken kunnen worden bij het onderhoud of het beheer van begraafplaatsen."

² Toezegging (nr.11), toegezegd d.d. 6 juni 2006 in de commissie MZ. Nagekomen met toesturen voorstel, in september 2008.

³ Toezegging (nr.9), toegezegd d.d. 10 maart 2008 in de commissie RO. Nagekomen middels een brief d.d. 19 juni 2008.

⁴ Toezegging (nr.2), toegezegd d.d. 28 januari 2008 in de commissie AZ. Nog niet nagekomen.

⁵ Toezegging (nr.14), toegezegd d.d. 17 september 2007 in de commissie OG. Nog niet nagekomen (maar niet verwijtbaar).

In het eerste voorbeeld, ten aanzien van de Milieubeleidsnota, is een expliciete termijn genoemd: in 2008. In het tweede voorbeeld wordt weliswaar geen expliciete termijn genoemd, maar wordt wel nadrukkelijk de koppeling gelegd met de behandeling van het beleidsdocument. Op die manier geeft de raad richting aan het moment en de wijze waarop ze de toezegging wil afdoen.

Tenslotte was er een toezegging die bewust niet tijdgebonden is geformuleerd (zie voorbeeld 4.3). Dat betrof de toezegging over tussentijdse informatie over de samenwerking tussen sociale diensten en CWI. In die toezegging wordt expliciet aangegeven dat de raad informatie ontvangt als daar aanleiding toe is. Wel merkt de Rekenkamer op dat wellicht specifiekere had kunnen worden aangegeven in welke gevallen meer informatie gewenst is. Op deze manier wordt het aan het college gelaten te bepalen op welke momenten de raad geïnformeerd moet worden. De vraag kan dan ook gesteld worden welke toevoeging het doen van deze toezegging heeft, vanuit de actieve informatieplicht heeft het college immers sowieso de plicht de raad te informeren.

Voorbeeld 4.3: Bewust niet tijdgebonden geformuleerd

Tussentijdse informatie samenwerking sociale diensten CWI⁶

Letterlijke formulering toezegging:

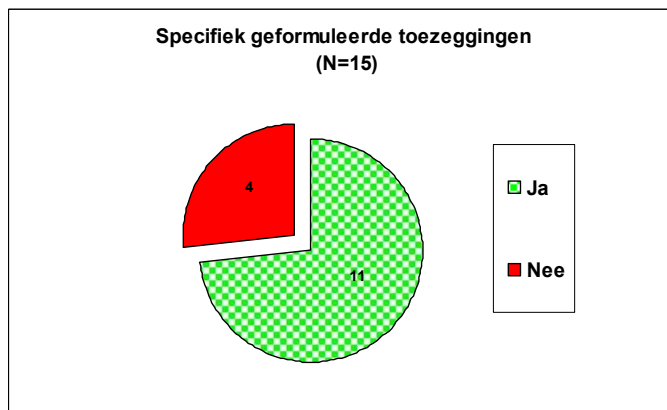
"Het college stuurt tussentijds informatie naar de raad als ontwikkelingen betreffende de samenwerking tussen sociale diensten en CWI daartoe aanleiding geven."

4.1.2. Tweederde van de toezeggingen specifiek geformuleerd

Van de vijftien toezeggingen zijn tien toezeggingen specifiek geformuleerd.

Door een toezegging of actiepoint specifiek te formuleren is ook na verloop van tijd nog duidelijk wat de intentie van een toezegging was, waar de toezegging

betrekking op had en wat de ambtelijke organisatie aan moet leveren. De onderstaande voorbeelden laten dit zien.

⁶ Toezegging (nr.10), toegezegd d.d. 6 juni 2007 in de commissie MZ.

Voorbeeld 4.4: Specifieke formuleringen

Overleg regiogemeenten⁷

Letterlijke formulering toezegging:

"Het college zal trachten nogmaals overleg te plegen met Regiogemeenten om de planning van gemeenschappelijke regelingen zodanig te wijzigen dat de raden voor een langere periode kaders kunnen stellen, waarbij de raad ieder jaar per brief geïnformeerd wordt."

Investerings in riool⁸

Letterlijke formulering toezegging:

"(raad 25-6) het college zal de raad schriftelijk antwoorden op de volgende vraag. Op basis van de berekening in de nieuwe begroting gaan de inwoners nu weer betalen voor investeringen in het RIOOL die in 2006 al waren geraamd en betaald door de inwoners, maar niet zijn uitgevoerd (en dus doorgeschoven naar 2007). Hoe denkt het college hier mee om te gaan?"

In beide voorbeelden is duidelijk waar de toezegging betrekking op heeft en wat de ambtelijke organisatie moet aanleveren. In het eerste voorbeeld is duidelijk met wie en met welk doel het college overleg moet voeren en waar dat toe moet leiden (Regiogemeenten, met als doel om de planning van gemeenschappelijke regelingen zodanig te wijzigen dat raden voor langere periodes kaders kunnen stellen). En ook in het tweede voorbeeld is duidelijk welke vraag de raad beantwoord wil zien.

Vier van de vijftien toezeggingen beoordeelde de Rekenkamer als niet specifiek. Door niet specifiek te formuleren, kan in een later stadium onduidelijkheid bestaan over wat er nu precies is toegezegd. De volgende twee voorbeelden laten dit zien.

Voorbeeld 4.5: Niet specifieke formuleringen

Evaluatie Trivium⁹

Letterlijke formulering toezegging:

"Mbt MER Trivium: Het is goed de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben tegen het licht te houden en te kijken hoe deze zich ontwikkelt. Wanneer er zaken ontstaan zoals we die nu niet voor ogen hebben, dan moeten we daarop reageren en maatregelen treffen. De wethouder zegt daarom toe dat er jaarlijks of tweejaarlijks een evaluatie plaats zal vinden. De raad wordt betrokken bij deze evaluatie."

De bovenstaande toezegging laat de nodige ruimte: er wordt toegezegd jaarlijks of tweejaarlijks de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben te evalueren. Wat die ontwikkeling is, wordt in de toezegging niet genoemd. In hoeverre na verloop van tijd nog duidelijk is wat er nu precies geëvalueerd moet worden, is de vraag.

⁷ Toezegging (nr.1), toegezegd d.d. 29 mei 2007 in de commissie AZ. Nagekomen bij vaststellen Nota Verbonden Partijen, d.d. 17 december 2007.

⁸ Toezegging (nr.13), toegezegd d.d. 25 juni 2007 in de commissie OG. De toezegging is nagekomen middels een separate brief aan raad, d.d. 26 juli 2007.

⁹ Toezegging (nr.3), toegezegd d.d. 28 januari 2008 in de commissie AZ. Nog niet nagekomen omdat een evaluatie pas aan de orde is als Trivium is opgeleverd. De raad is hiervan via de toezeggingenlijst op de hoogte gesteld.

Periodiek informeren Knooppunt¹⁰

Letterlijke formulering toezegging:

"Wethouder De Bekker zegt betreffende het knooppunt toe de raad periodiek over de voortgang te informeren."

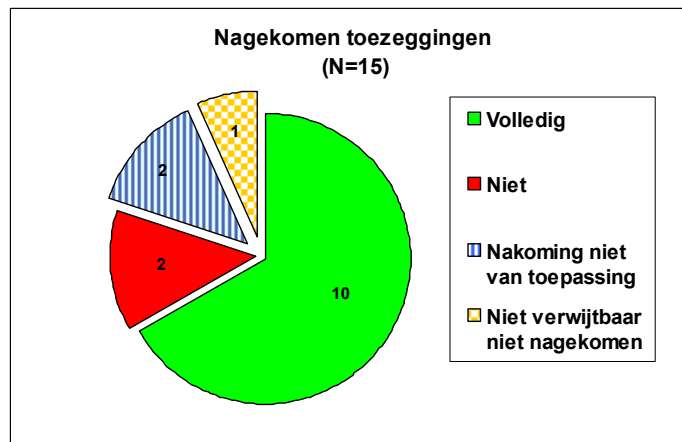
Bovenstaande toezegging maakt duidelijk dat de raad periodiek geïnformeerd wil worden over Knooppunt. In de toezegging geeft de raad echter niet aan welke informatie (welke vaste onderdelen) ze in die periodieke voortgangsrapportages wil ontvangen.

4.2. Nakoming van toezeggingen

Norm 2: Het college van B&W komt toezeggingen op tijd en volledig na.

- ⇒ op tijd: de toezegging wordt gerealiseerd binnen de termijn die is gesteld bij het doen van de toezegging. We hanteren daarbij het uitgangspunt dat een toezegging tijdgebonden dient te zijn geformuleerd.
- ⇒ volledig: de toezegging wordt gerealiseerd conform de inhoud van de vraag die ten grondslag heeft gelegen aan de toezegging. We hanteren hierbij het uitgangspunt dat bij de formulering concreet wordt aangegeven wat deze omvat.

In tweederde de vijftien onderzochte toezeggingen is – gelet op de gestelde termijnen en de inhoud van de toezeggingen – de toezeggingen tijdig en volledig nagekomen. In twee gevallen was nakoming niet van toepassing (zie voorbeeld 4.7), in één geval is de toezegging niet nagekomen, maar is dit niet verwijtbaar (zie voorbeeld 4.8). Voor twee toezeggingen geldt dat de toezeggingen niet zijn nagekomen.

In alle gevallen waarin de toezegging volledig is nagekomen, is deze ook tijdig nagekomen. Hierbij is het echter wel van belang op te merken dat voor alle toezeggingen die niet tijdgebonden geformuleerd waren – wat gold voor vier van de tien nagekomen toezeggingen – de nakoming als tijdig is beoordeeld. Dit omdat

¹⁰ Toezegging (nr.12), toegezegd d.d. 6 mei 2005 in de commissie MZ. In de aanloop naar de nota cultuureducatie heeft de raad tweemaal een uitgebreide voortgangsrapportage ontvangen.

de Rekenkamer – doordat aan deze toezeggingen geen termijn was gekoppeld – geen termijn had om de tijdigheid van de nakoming aan te controleren.

Voorbeeld 4.6: Tijdig en volledig nagekomen toezegging

Afschrijven investeringen maatschappelijk nut¹¹

Letterlijke formulering actiepoint:

"Wethouder de Bekker zegt toe op het afschrijven van investeringen van maatschappelijk nut terug te komen bij de begroting 2008."

In de commissievergadering d.d. 12 juni 2007 zegt de wethouder toe bij de begroting 2008 terug te komen op het afschrijven van investeringen van maatschappelijk nut. In de programmabegroting 2008 en de bijgevoegde nota van aanbidding wordt dit gedaan. In de nota staat beschreven op welke wijze de gemeente hier mee is omgegaan. Bovendien wordt expliciet verwezen naar de toezegging die het college hierover in de commissie Financiën heeft gemaakt.

Hiermee is de toezegging niet alleen inhoudelijk nagekomen, maar is voor de raad ook inzichtelijk gemaakt dat de toezegging hiermee is nagekomen.

In het geval van de toezegging over negatieve effecten van de bezwaarschriften OZB (voorbeeld 4.7) was nakoming niet aan de orde, omdat de genoemde ondergrens niet werd gehaald.

Voorbeeld 4.7: Nakoming niet van toepassing

Negatieve effecten bezwaarschriften OZB¹²

Letterlijke formulering toezegging:

"In het geval dat het negatieve effect van de bewaarschriften OZB op de opbrengst ozb uitkomt boven 100.000,00 (waarmee is gerekend), zal hierover in de bestuursrapportage 2008 worden gerapporteerd."

Uit de ambtelijk toegestuurde stukken (concept IC-rapportage) wordt duidelijk dat het effect uitkomt op € 88.505, waardoor rapportage niet nodig was. Nakoming van de toezegging was dus niet aan de orde.

Evaluatie Trivium¹³

Letterlijke formulering toezegging:

"Mbt MER Trivium: Het is goed de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben tegen het licht te houden en te kijken hoe deze zich ontwikkelt. Wanneer er zaken ontstaan zoals we die nu niet voor ogen hebben, dan moeten we daarop reageren en maatregelen treffen. De wethouder zegt daarom toe dat er jaarlijks of tweejaarlijks een evaluatie plaats zal vinden. De raad wordt betrokken bij deze evaluatie."

¹¹ Toezegging (nr.6), toegezegd d.d. 12 juni 2007 in de commissie Financiën. Nagekomen middels het aanbieden van de programmabegroting 2008, d.d. 2 oktober 2007.

¹² Toezegging (nr.5), toegezegd d.d. 14 januari 2008 in de commissie Financiën.

¹³ Toezegging (nr.3), toegezegd d.d. 28 januari 2008 in de commissie AZ.

In de ambtelijke toelichting op deze toezegging wordt duidelijk dat een evaluatie pas kan worden uitgevoerd nadat het sport- en leisurecentrum Trivium is opgeleverd. Dit zal pas eind 2010 het geval zijn. In de status op de toezeggingenlijst is op 1 augustus 2008 aangegeven dat evaluatie pas zinvol is als de bouw gerealiseerd is. De raad is hierover dus geïnformeerd. Uit de formulering van de toezegging kan echter niet worden opgemaakt dat het om een evaluatie van een ontwikkeling gaat die pas aan de orde is als het gebouw is opgeleverd.

Drie van de vijftien toezeggingen zijn niet nagekomen. In één geval was dat niet verwijtbaar, omdat de nakoming gekoppeld was aan de publicatie van een landelijke wet (zie voorbeeld 4.8). Een toelichting op de achterliggende redenen van de andere drie toezeggingen die niet zijn nagekomen, volgt in voorbeeld 4.9.

Voorbeeld 4.8: Niet verwijtbaar niet nagekomen

Beheersverordening begraafplaatsen¹⁴

Letterlijke formulering toezegging:

"Raad 17-09-2007: Bij de discussie over de nieuwe beheersverordening voor de begraafplaatsen wordt gezien of en zo ja op welke wijze burgers betrokken kunnen worden bij het onderhoud of het beheer van begraafplaatsen"

De nakoming van deze toezegging is door het college gekoppeld aan de publicatie van de nieuwe Wet op de lijkbezorging. Omdat die wet nog steeds niet definitief is, heeft ook de discussie over de nieuwe beheersverordening nog niet plaatsgevonden.

Voorbeeld 4.9: Niet nagekomen toezeggingen

Milieubeleidsnota¹⁵

Letterlijke formulering toezegging:

"De heer Van Agt zegt toe dat naar verwachting de nieuwe Milieubeleidsnota in 2008 aan de raad zal worden voorgelegd."

Uit navraag bij de ambtelijk betrokkenen bleek dat, toen, d.d. 28 januari 2008, de toezegging werd gedaan dat de milieubeleidsnota in 2008 gereed zou zijn, men in de veronderstelling was dat die termijn haalbaar zou zijn. Als gevolg van tijdsdruk en andere prioriteitstelling is de beleidsnota niet in de 2008 opgesteld. Eind 2008, d.d. 17 december 2008, is aan de raad een voorstel gestuurd om middelen en ambtelijke capaciteit beschikbaar te stellen om de Milieuvisie te kunnen opstellen. De raad heeft dit voorstel op 19 januari 2009 vastgesteld. Gedurende het jaar is de raad overigens op een aantal momenten (o.a. middels de kadernota en de programmabegroting) geïnformeerd over het feit dat de toezegging pas in 2009 zou worden nagekomen.

¹⁴ Toezegging (nr.14), toegezegd d.d. 19 september 2007 in de commissie OG.

¹⁵ Toezegging (nr.2), toegezegd d.d. 28 januari 2008 in de commissie AZ.

Betrekken Waterschap bij wijkplan buitengebied¹⁶

Letterlijke formulering toezegging:

"Wethouder Schouw zegt toe het waterschap waar nodig te betrekken bij het opstellen van het wijkplan voor het buitengebied. Voor dit wijkplan krijgt de raad een apart voorstel over de invulling van de groep die met het opstellen van het plan aan de slag gaat."

Uit navraag bij de behandelend ambtenaar bleek dat de behandelend ambtenaar nooit op de hoogte is geweest van het bestaan van deze toezegging. Uit de toelichting van de behandelend ambtenaar bleek ook dat de raad heeft besloten dat het wijkplan betrekking heeft op leefbaarheid. Formeel is er echter ook een bestemmingsplan dat een rol speelt bij het wijkplan. Bij het bestemmingsplan is het Waterschap wel betrokken (in een klankbordgroep), maar t.a.v. het leefbaarheidplan is het Waterschap niet betrokken. Geïnterviewde gaf aan dat de link die in de toezegging tussen waterschap en wijkplan (leefbaarheidplan) gelegd wordt, eigenlijk onterecht is. Omdat de toezegging bij de behandelend ambtenaar niet bekend was, is de raad daar nooit over geïnformeerd. Vanuit de betrokken afdeling is wel een informerende brief gestuurd over de stand van zaken m.b.t. het bestemmingsplan (waarin ook de betrokkenheid van het Waterschap in de klankbordgroep benoemd is), maar in die brief is niet naar de toezegging verwezen. Een antwoord op de toezegging is dus nooit gekomen.

¹⁶ Toezegging (nr.8), toegezegd d.d. 4 december 2006 in de commissie RO.

4.3. Informatievoorziening aan de raad

Norm 3: Het college van B&W informeert de raad volledig, op tijd en op inzichtelijke wijze over uitstaande toezeggingen.

- ⇒ *volledig: de verstrekte informatie omvat alle relevante informatie. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij een niet tijdige nakoming van een toezegging 1) wordt uitgelegd waarom de toezegging niet op tijd kan worden nagekomen en 2) wordt aangegeven wanneer de toezegging wél kan worden nagekomen.*
- ⇒ *op tijd: de informatie wordt op een moment verstrekt waarop eventuele bijsturing door de raad nog mogelijk is.*
- ⇒ *inzichtelijk: de verstrekte informatie is helder en eenvoudig gepresenteerd en in de tijd vergelijkbaar.*

Dit onderzoek hanteert het uitgangspunt dat wanneer een toezegging niet tijdig en/of volledig kan worden nagekomen, de raad(scommissie) daar tijdig en gemotiveerd van op de hoogte wordt gesteld.

In de voorgaande paragraaf heeft de Rekenkamer geconstateerd dat tien van de vijftien toezeggingen tijdig en volledig zijn nagekomen. Hoewel het ook daarbij van belang is dat de informatievoorziening goed is en het voor raadsleden helder is dat op die manier een bepaalde toezegging wordt nagekomen, is een goede informatievoorziening met name van belang op het moment dat een toezegging niet volledig of tijdig kan worden nagekomen. In dat geval zou een raadslid geïnformeerd moeten worden over het feit dat de toezegging niet tijdig en/of volledig kan worden nagekomen en waarom dat het geval is.

In die vier gevallen waarin de nakoming van de toezegging niet in orde was, was de informatievoorziening in twee gevallen in orde (in voorbeeld 4.10 wordt één van beide gevallen toegelicht). In de twee andere gevallen was de informatievoorziening over de nakoming niet volledig (zie voorbeeld 4.11 en 4.12).

Voorbeeld 4.10: Goede informatievoorziening

Beheersverordening begraafplaatsen¹⁷

Letterlijke formulering toezegging:

"Raad 17-09-2007: Bij de discussie over de nieuwe beheersverordening voor de begraafplaatsen wordt gezien of en zo ja op welke wijze burgers betrokken kunnen worden bij het onderhoud of het beheer van begraafplaatsen"

Deze toezegging kon nog niet worden nagekomen, omdat de nakoming van de toezegging is gekoppeld aan de publicatie van een landelijke wet. De raad is tussentijds geïnformeerd over de stand van zaken via de uitstaande toezeggingenlijsten.

¹⁷ Toezegging (nr.14), toegezegd d.d. 19 september 2007 in de commissie OG.

Voorbeeld 4.11: Geen goede informatievoorziening

Betrekken Waterschap bij wijkplan buitengebied¹⁸

Letterlijke formulering toezegging:

"Wethouder Schouw zegt toe het waterschap waar nodig te betrekken bij het opstellen van het wijkplan voor het buitengebied. Voor dit wijkplan krijgt de raad een apart voorstel over de invulling van de groep die met het opstellen van het plan aan de slag gaat."

Omdat de ambtelijk betrokkenen niet op de hoogte waren van het bestaan van deze toezegging, is er formeel ook geen antwoord op de toezegging gekomen. Impliciet is er wel op de toezegging ingegaan, maar daarbij is nooit naar deze toezegging verwezen. Vandaar dat de Rekenkamer de informatievoorziening als onvoldoende beoordeelt.

Voorbeeld 4.12: Informatievoorziening ten dele goed

Evaluatie Trivium¹⁹

Letterlijke formulering toezegging:

"Mbt MER Trivium: Het is goed de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben tegen het licht te houden en te kijken hoe deze zich ontwikkelt. Wanneer er zaken ontstaan zoals we die nu niet voor ogen hebben, dan moeten we daarop reageren en maatregelen treffen. De wethouder zegt daarom toe dat er jaarlijks of tweejaarlijks een evaluatie plaats zal vinden. De raad wordt betrokken bij deze evaluatie."

In de ambtelijke toelichting op deze toezegging wordt duidelijk dat een evaluatie pas kan worden uitgevoerd nadat het sport- en leisurecentrum Trivium is opgeleverd. De raad is hierover geïnformeerd middels de kolom 'status' op de toezeggingenlijst, waarin d.d. 1 augustus 2008, is aangegeven dat evaluatie pas zinvol is als de bouw gerealiseerd is. In de toelichting wordt alleen geen indicatie gegeven wanneer er wel een evaluatie verwacht kan worden, vandaar dat de Rekenkamer deze toezegging als ten dele goed beoordeeld beoordeelt heeft.

¹⁸ Toezegging (nr.8), toegezegd d.d. 4 december 2006 in de commissie RO.

¹⁹ Toezegging (nr.3), toegezegd d.d. 28 januari 2008 in de commissie AZ.

5. Verklaringen voor de mate van nakoming toezeggingen en kwaliteit informatievoorziening

In dit hoofdstuk geven we weer welke verklaringen er in Etten-Leur zijn voor het eventueel niet volledig of tijdig nakomen van toezeggingen en de informatievoorziening over toezeggingen aan de raad. Hiermee geven we antwoord op deelvraag d.

- **Ambtenaar niet op de hoogte van de toezegging**
In één specifieke toezegging, de toezegging over het betrekken van het Waterschap bij het maken van wijkplannen voor het buitengebied (toezegging 8), bleek de betrokken ambtenaar niet op de hoogte te zijn van het feit dat de toezegging op de toezeggingenlijst stond opgenomen.
- **Afdoening toezegging afhankelijk van landelijke wetgeving**
In één geval, de toezegging over het betrekken van burgers bij de discussie over de beheersverordening begraafplaatsen, is de afdoening van de toezegging – geheel begrijpelijk - gekoppeld aan de publicatie van de nieuwe wet op de lijkbezorging. Omdat de publicatie van die wet vertraagd is, is ook de discussie over de begraafplaatsenverordening en de afdoening van deze toezegging vertraagd.
- **Afdoening toezegging afhankelijk van realisatie bouwcomplex**
In het geval van de toezegging met betrekking tot de evaluatie over Trivium, is de toezegging nog niet nagekomen omdat de evaluatie pas aan de orde is op het moment dat het sport- en leisurecentrum gerealiseerd is. Vooral nog is dat niet aan de orde, als gevolg waarvan de toezegging ook nog niet kon worden nagekomen.
- **Toezegging niet nagekomen door andere prioriteitsstelling / onvoldoende capaciteit**
In het geval van de toezegging over de Milieubeleidsnota is de toezegging niet nagekomen als gevolg van tijdsdruk en andere prioriteitsstelling binnen de gemeentelijke organisatie.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1. Conclusies

Formulering van toezeggingen

- Toezeggingen zijn onvoldoende tijdgebonden geformuleerd. In meer dan de helft van de geselecteerde toezeggingen was de toezegging niet tijdgebonden geformuleerd. Als gevolg daarvan heeft de Rekenkamer geoordeeld dat deze toezeggingen per definitie tijdig zijn nagekomen, er was immers geen termijn vastgesteld om de tijdigheid te controleren. Nagenoeg alle niet tijdgebonden geformuleerde toezeggingen zijn uiteindelijk nagekomen. Of dit echter naar het oordeel van raadsleden tijdig was, valt niet te beantwoorden.

Registratie en bewaking van toezeggingen

- Het registratiesysteem bevat enkele kwetsbare plekken, ook de nieuwe werkwijze ondervangt deze plekken niet.
 - o De categorisering (A, B, C en D) is onduidelijk. De categorieën sluiten elkaar niet uit. Daarnaast heeft de categorisering geen gevolgen voor het te doorlopen proces en bestaat er onduidelijkheid over degene die de toezegging indeelt.
 - o Per commissie / cluster wordt er een lijst van toezeggingen bijgehouden. In de oude situatie werden toezeggingen gedaan in de raadsvergadering, toegewezen aan een commissie. De praktijk moet nog gaan uitwijzen hoe in de toekomst toezeggingen gedaan in andere vergaderingen dan de opiniërende raad, op de lijst terecht komen en worden nagekomen.
 - o Het postregistratiesysteem Docman kan niet door iedereen worden bijgewerkt. Dit heeft tot gevolg dat er naast deze digitale registratie per cyclus een papieren registratie rouleert, die vervolgens door de afdeling BCO in Docman moet worden verwerkt. Daarnaast is het niet mogelijk om een nagekomen toezegging - die in Docman als afgedaan is geregistreerd - nog te raadplegen. Zodra in Docman een toezegging als afgedaan wordt geregistreerd, verdwijnt de toezegging uit het systeem.
 - o In commissievergaderingen (nu opiniërende raad) wordt gewerkt met twee lijsten: een voor de nog openstaande toezeggingen, een voor de afgewerkte toezeggingen. Deze werkwijze maakt het voor raadsleden niet eenvoudig om de voortgang te bewaken.
 - o Er is geen formele procesbeschrijving aanwezig van de wijze waarop met de registratie en bewaking van toezegging omgegaan dient te worden.
- Raadsleden zien de exacte formulering van de toezegging doordat zij in de volgende vergadering de lijst met openstaande toezeggingen ontvangen, en doordat toezeggingen zijn opgenomen in het verslag van de (commissie)vergadering. Intern wordt de formulering breed verspreid zodat iedereen kan controleren of de formulering klopt.

Nakoming van toezeggingen

- Een groot deel van de toezeggingen wordt tijdig en volledig nagekomen. De informatievoorziening hierover laat in sommige gevallen echter te wensen over. Zowel voor de niet nagekomen toezeggingen als voor de wel nagekomen toezeggingen is niet direct overzichtelijk wat de status van de toezegging is en wat verklaringen voor eventuele niet volledige nakoming zijn. Gezien het feit dat een groot deel van de toezeggingen wel tijdig en volledig wordt nagekomen, is dat zonde.

6.2. Aanbevelingen

Formulering van toezeggingen

- Stel de precieze formulering van de toezegging ter vergadering vast. Dit voorkomt dat er in een later stadium discussie kan ontstaan over de inhoud van de gedane toezegging.
- Probeer zoveel mogelijk toezeggingen tijdgebonden te formuleren. Een tijdgebonden formulering vergroot de sturende rol van de raad, bovendien wordt een deel van het proces er alvast door bepaald.

Registratie en bewaking van toezeggingen

- Integreer de twee lijsten en herzie de categorisering. Beide elementen gaan ten koste van de overzichtelijkheid en komen de kwaliteit van de informatievoorziening niet ten goede.
- Leg de formele wijze van registreren vast in een procesbeschrijving.

Nakoming van toezeggingen

- De kolom 'status' op de toezeggingenlijst biedt goede mogelijkheid om de raad te informeren over de stand van zaken van een toezegging, ook als deze niet tijdig of volledig kan worden nagekomen. Zie er op toe dat deze mogelijkheid adequaat wordt gebruikt. Zorg er daarnaast voor dat ook bij de nakoming van toezeggingen duidelijk is dat een toezegging met het betreffende stuk wordt nagekomen, zorg in een toelichtende brief dus voor een verwijzing naar de toezegging. Op die manier is voor raadsleden niet alleen via de toezeggingenlijst, maar ook via het desbetreffende stuk duidelijk dat daarmee een toezegging is nagekomen.

7. Reactie College op conceptrapport

Op 20 mei 2009 heeft de Rekenkamer het conceptrapport aangeboden voor bestuurlijk hoor en wederhoor. Het College heeft hierop gereageerd bij brief van 20 mei 2009. De inhoud van deze brief is onderstaand integraal verwoord.

Geachte heer de Schipper,

Op 25 mei jl. ontvingen wij de conceptrapportage quick scan over de nakoming van de toezeggingen voor het bestuurlijk hoor- en wederhoor.

Wij hebben met waardering kennis genomen van de conceptrapportage. De rapportage biedt een duidelijk inzicht in het proces van totstandkoming, bewaking en afhandeling van toezeggingen. De uitwerking van het begrip 'toezegging' leidt tot een duidelijk analyse- en normenkader. Hierdoor ontstaat een volledig inzicht in de verschillende, samenhangende verbetermogelijkheden op het gebied van vastlegging van de toezegging, de afhandeling ervan en de wijze van informeren van de Raad.

Wij kunnen ons in grote lijnen vinden in de conclusies en aanbevelingen zoals die door de rekenkamer zijn getrokken. Ze geven ons voldoende mogelijkheden om verdere verbeteringen in het proces aan te brengen. Onderstaand gaan wij graag integraal in op de conclusies en aanbevelingen.

Wij onderschrijven het belang van een goede formulering van de toezegging tijdens de vergadering zoals aangegeven in de aanbevelingen. Daar waar een toezegging niet tijdgebonden geformuleerd kan worden zien wij verbetermogelijkheden door in het proces van afhandeling te voorzien in vaste momenten waarop de raad geïnformeerd wordt over de stand van zaken van deze toezegging.

Op basis van de conclusies van het onderzoek zien wij voldoende aanleiding om de mogelijkheden voor een andere categorisering van de toezeggingen en de integratie van de twee lijsten nader te onderzoeken. Dit kan het proces van registratie en bewaken van toezeggingen ten goede komen.

Wij delen de aanbeveling dat de wijze van registreren en bewaken van de afhandeling in een procesbeschrijving vastgelegd dient te worden. Hiermee wordt het beheersen van het proces en procesverbetering gemakkelijker. Hierbij zal ook de beoordeling van het DIS systeem waarin de toezeggingen worden vastgelegd worden betrokken.

U geeft aan dat de praktijk nog moet uitwijzen hoe toezeggingen gedaan in een andere vergadering dan de opiniebijeenkomst, op de lijst van toezeggingen terecht komen en worden nagekomen. Wij staan op het standpunt dat toezeggingen die gedaan worden tijdens de infobijeenkomst in beginsel altijd worden afgehandeld vóór de eerstvolgende opiniebijeenkomst. Gelet hierop hoeven deze toezeggingen niet te worden opgenomen op de lijst met openstaande toezeggingen. Alleen die toezeggingen, gedaan tijdens de infobijeenkomst, die niet voor de eerstvolgende

opiniebijeenkomst kunnen worden afgehandeld zullen worden opgenomen op de lijst met openstaande toezeggingen. De raad zal in dit laatstgenoemde geval gemotiveerd worden geïnformeerd over het moment waarop de toezegging kan worden uitgevoerd.

In de raadsvergadering zelf worden door de raad besluiten genomen. Daar waar een toezegging gedaan tijdens een raadsvergadering leidt tot een aanpassing van het ontwerpbesluit wordt dit door de raadsvoorzitter als zodanig vastgesteld. Dergelijke toezeggingen hoeven dan ook uiteraard niet te worden opgenomen in de toezeggingenlijst. Overige toezeggingen die worden gedaan door het college naar aanleiding van het vragenhalfuur of naar aanleiding van ingediende moties worden vastgelegd in de toezeggingenlijst.

In de opiniebijeenkomst wordt de toezeggingenlijst geagendeerd en is er ruimte om toezeggingen te vragen van ons college. Wij staan op het standpunt dat op deze wijze het systeem van toezeggingen zuiver toepasbaar is in het nieuwe vergadermodel.

Wij willen, in overleg met het presidium, aanvullend een voorstel doen hoe een toezegging in een cluster bij afwezigheid van de verantwoordelijke wethouder met de betreffende wethouder wordt kortgesloten en geformuleerd. Hierbij zullen wij ook voorstellen doen voor het samenvatten van de geformuleerde toezeggingen aan het eind van de vergadering en de afhandeltermijn van toezeggingen.

De rekenkamer West-Brabant concludeert dat een groot deel van de toezeggingen tijdig en volledig wordt nagekomen. Zij stelt dat de informatievoorziening hierover in sommige gevallen echter te wensen overlaat.

Wij zijn van mening dat deze uitspraak geen recht doet aan de bevinden uit hetzelfde rapport. Daar waar de informatievoorziening niet in orde bleek te zijn, is de afhandeling gemeld via de toezeggingenlijst (toezegging 3, MER-Trivium), middels het door de raad vaststellen van een beleidsnota (toezegging 4, sportbeleidsnota) of is de raad geïnformeerd over de stand van zaken middels een brief (toezegging wijkplan buitengebied). In al deze gevallen is geen verwijzing naar de toezegging opgenomen. Het advies van de rekenkamer om met een toelichtende brief te melden dat daarmee een toezegging wordt nagekomen wordt daarmee ook door ons college onderschreven. Wij zien verbeteringsmogelijkheden van de informatievoorziening aan de raad door in het proces deze verwijzingen via een processtap vast te leggen.

Graag gaan wij na instemming door de raad de verschillende verbetermogelijkheden onderzoeken en vertalen in een verbetervoorstel dat aan de raad zal worden aangeboden.

Deze toezegging willen wij hierbij doen, waarbij de toezegging specifiek wordt. Met het noemen van de datum, vóór 1 januari 2010 wordt deze toezegging tijdsgebonden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Etten-Leur,
De Secretaris De burgemeester,

Ir. M.L.T. Dircks

Mw. H. van Rijnbach-de Groot

8. Nawoord

Het College geeft in zijn reactie aan dat het zich in grote lijnen kan vinden in de conclusies en aanbevelingen zoals die door de Rekenkamer zijn getrokken, en constateert dat deze voldoende mogelijkheden bieden om verdere verbeteringen in het proces aan te brengen. De Rekenkamer neemt hier met instemming kennis van, en heeft er uiteraard waardering voor dat hieraan de concrete en tijdgebonden toezegging verbonden wordt om vóór 1 januari 2010 een verbetervoorstel aan de raad aan te bieden.

Op één punt geeft de inhoud aanleiding tot een nadere reactie. Alhoewel de Rekenkamer concludeert dat een groot deel van de toezeggingen tijdig en volledig wordt nagekomen, wordt daarbij wel gesteld dat de informatievoorziening hierover in sommige gevallen te wensen overlaat. Het College is van mening dat deze uitspraak geen recht doet aan de bevindingen.

De Rekenkamer merkt op dat de nakoming van toezeggingen één van de hoekstenen is in de communicatie tussen raad en college; vanuit dat belang is ook nodig dat er een sluitende registratie is van de nakoming c.q. signalering van situaties waarin dat (nog) niet het geval is

Uit de toelichting blijkt dat in de beschreven situaties de raad wel inhoudelijk is geïnformeerd over de afdoening, maar daarbij geen verwijzing naar de toezegging werd opgenomen. Het gevolg is dat voor de ontvanger niet altijd duidelijk is dat met het desbetreffende stuk een toezegging is nagekomen. Een tweede gevolg is dat de registratie op deze punten geen volledig c.q. actueel inzicht biedt in de voortgang van toezeggingen. In de rapportage wordt dan ook terecht gesteld dat de informatievoorziening hierover in sommige gevallen te wensen overlaat.

Overigens blijkt uit de reactie dat het College wel het advies onderschrijft om met een toelichtende brief te melden dat daarmee een toezegging wordt nagekomen, waarmee aan de voorwaarden wordt voldaan om een volledige en actuele registratie van nagekomen / nog na te komen toezeggingen te realiseren.

Bijlagen

Bijlage 1 Selectie van toezeggingen

Bijlage 2 Onderzochte toezeggingen

Bijlage 3 Bevindingen per toezegging

Bijlage 4 Overzicht gevoerde gesprekken

Bijlage 1: Selectie van toezeggingen

In Etten-Leur wordt gewerkt met toezeggingen. Deze worden geregistreerd in een overzicht van in behandeling zijnde vragen/toezeggingen. Die lijsten werden (tot 1-1-2009) opgesteld per commissie. Toezeggingen gedaan in een raadsvergadering werden direct doorgesluist naar een commissie. Op basis van de lijsten per commissie uit de tweede helft 2007 en de eerste helft 2008 zijn vijftien toezeggingen geselecteerd om 'van begin tot eind' te volgen. Bij de selectie van die vijftien toezeggingen, hebben wij de volgende criteria gehanteerd:

Selectiecriteria:

- **Spreiding over de afzonderlijke commissies.** Bij de selectie van toezeggingen en actiepunten die in de commissies worden gedaan dient een goede verdeling over de commissies aanwezig te zijn. Etten-Leur kende tot 1-1-2009 vijf commissies:
 - Commissie Algemene Zaken (AZ)
 - Commissie Ruimtelijke ontwikkeling (RO)
 - Commissie Financiën (Fin)
 - Commissie Maatschappelijke zorg (MZ)
 - Commissie Openbaar gebied (OG)

In de selectie van de toezeggingen betekent dit drie toezeggingen per commissie.

- **Spreiding over type toezegging.** In Etten-Leur wordt op het overzicht zelf al het type van de toezegging aangegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen vier typen:
 - V/T A = Vragen/toezeggingen af te handelen voor eerstkomende raadsvergadering;
 - V/T B = Vragen/toezeggingen af te handelen op korte en middellange termijn
 - V/T C = Beleidstoezeggingen
 - V/T D = Periodieke rapportages

Bij de selectie van de toezeggingen is rekening gehouden met een evenwichtige verdeling over deze vier typen. Per commissie is in ieder geval een type B en een type C toezeggingen geselecteerd. Als derde toezegging per commissie is ofwel een type A ofwel een type D toezeggingen geselecteerd. Dit omdat type D minder vaak voorkomt en type A toezeggingen zullen zijn, met een minder groot belang.

Spreiding over afzonderlijke afdelingen. In de overzichten van toezeggingen wordt wel de betrokken afdeling, maar bijna niet de betreffende portefeuillehouder genoemd. Bij de selectie van de toezeggingen hebben we gezocht naar een redelijke verdeling over de verschillende afdelingen, maar konden hierdoor niet volledig rekening houden met de spreiding over portefeuillehouders. We verwachten dat we door een verdeling over afdelingen ook een verdeling over portefeuillehouders realiseren.

Bijlage 2: Overzicht geselecteerde toezeggingen

Nr	Cie	Soort V/T	Registratie nr	Datum vergadering	Omschrijving	Afdeling
1	Cie AZ	V/T B	CZ/2007/22308	29-05-2007	Het college zal trachten nogmaals overleg te plegen met REGIOGEMEENTEN om de planning van gemeenschappelijke regelingen zodanig te wijzigen dat de raden voor een langere periode kaders kunnen stellen, waarbij de raad ieder jaar per brief geïnformeerd wordt.	CZ
2	Cie AZ	V/T C	VH/2008/2326	28-01-2008	De heer Van Agt zegt toe dat naar verwachting de nieuwe MILIEUBELEIDSNOTA in 2008 aan de raad zal worden voorgelegd.	VH
3	Cie AZ	V/T D	GO/2008/2320	28-01-2008	mbt MER TRIVIUM: Het is goed de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben tegen het licht aan te houden en te kijken hoe deze zich ontwikkelt. Wanneer er zaken ontstaan zoals we die nu niet voor ogen hebben, dan moeten we daarop reageren en maatregelen treffen. De wethouder zegt daarom toe dat er jaarlijks of tweejaarlijks een evaluatie plaats zal vinden. De raad wordt betrokken bij deze evaluatie.	GO
4	Cie Fin	V/T A	CZ/2007/5401 .2	19-11-2007	Er zal een schriftelijk antwoord worden gegeven op de volgende vraag van de fractie Groen Links: Houdt het college rekening met eventuele financiële consequenties die de aan te nemen sportbeleidsnota – bij punt procesgang 6 subsidieverstrekking van het normenkader – voor 2007 kan hebben?	EW
5	Cie Fin	V/T B	MID /2008/808	14-01-2008	In het geval het negatieve effect van de bewaarschriften OZB op de opbrengst ozb uitkomt boven 100.000,00 (waarmee is gerekend), zal hierover in de bestuursrapportage 2008 worden gerapporteerd.	MID
6	Cie Fin	V/T C	FA/2007/22530	12-06-2007	Wethouder de Bekker zegt toe op het afschrijven van investeringen van maatschappelijk nut terug te komen bij de begroting 2008.	FA
7	Cie RO	V/T A	GO/2007/21863	07-05-2007	m.b.t. TRIVIUM: bevordert wordt dat de afspraken tussen MKB en ontwikkelaar voor de raadsvergadering van 21 mei duidelijk zijn. Hiervoor kunnen uiteraard geen garanties worden gegeven.	GO
8	Cie RO	V/T C	GO/2006/13717	04-12-2006	Wethouder Schouw zegt toe het waterschap waar nodig te betrekken bij het opstellen van het wijkplan voor het BUITENGEBIED. Voor dit wijkplan krijgt de raad een apart voorstel over de invulling van de groep die met het opstellen van het plan aan de slag gaat.	GO
9	Cie RO	V/T B	SB/2008/3199	10-03-2008	Wethouder Schouw zegt m.b.t. punt 7 (functietoekenning Pottenbakkersstraat en verkaveling Sch.hoek.oost) toe de gedane suggestie – om bij de verkaveling ook een begin te maken met een nieuwe manier van (ondergronds) afvalinzameling – op ruimtelijke consequenties te bespreken in het college waarna de raad schriftelijk zal worden geïnformeerd.	SB

10	Cie MZ	V/T B	SZ/2007/7550	06-06-2007	Het college stuurt tussentijds informatie naar de raad als ontwikkelingen betreffende de samenwerking tussen sociale diensten en CWI daartoe aanleiding geven.	SZ
11	Cie MZ	V/T C	GO/2007/22434	06-06-2006*	Op een nader te bepalen geschikt moment al het college met een separaat voorstel komen betreffend de voortgang van de marktplaats (cultuureducatie).	EW
12	Cie MZ	V/T D	GO/2005/9515	06-12-2005*	Wethouder De Bekker zegt betreffende het KNOOPPUNT toe de raad periodiek over de voortgang te informeren.	GO
13	Cie OG	V/T A	SB/2007/22937	25-06-2007	(raad 25-6) het college zal de raad schriftelijk antwoorden op de volgende vraag. Op basis van de berekening in de nieuwe begroting gaan de inwoners nu weer betalen voor investeringen in het RIOOL die in 2006 al waren geraamd en betaald door de inwoners, maar niet zijn uitgevoerd (en dus doorgeschoven naar 2007). Hoe denkt het college hier mee om te gaan?	SB
14	Cie OG	V/T B	PW/2007/51893	17-09-2007	Raad 17-09-2007: Bij de discussie over de nieuwe beheersverordening voor de BEGRAAFPLAATSEN wordt gezien of en zo ja op welke wijze burgers betrokken kunnen worden bij het onderhoud of het beheer van begraafplaatsen.	PW
15	Cie OG	V/T C	SB/2008/965	15-01-2008	Naar aanleiding van de besluiten en toezeggingenlijst van de commissie Openbaar Gebied van 6 december 2007 zal het college het voorstel van de fractie van Ons Etten-Leur voor gratis gebruik van overdekte FIETSENSTALLINGEN in de definitieve nota parkeren in beweging bijzondere aandacht geven, alsmede het promoten van het gebruik van bewaakte fietsstallingen.	SB

Bijlage 3: Bevindingen per toezegging

Nr.	Formulering toezegging	Tijdgebonden?	Toelichting	Specifiek?	Toelichting	Nagekomen?	Tijdig nagekomen?	Toelichting	Informatievoorziening
1	Het college zal trachten nogmaals overleg te plegen met Regiogemeenten om de planning van gemeenschappelijke regelingen zodanig te wijzigen dat de raden voor een langere periode kaders kunnen stellen, waarbij de raad ieder jaar per brief geïnformeerd wordt.	Nee	In de toezegging wordt geen tijdstip genoemd waarop college overleg zal hebben gevoerd en de planning zal hebben gewijzigd.	Ja	Het is duidelijk met wie en met welk doel het college overleg moet voeren en waar dat toe moet leiden.	Ja	Ja, want niet tijdgebonden geformuleerd	Op pagina 12 van de Nota Verbonden Partijen komt dit punt onder het kopje "kaderbrief" nadrukkelijk aan de orde.	Niet van toepassing
2	De heer Van Agt zegt toe dat naar verwachting de nieuwe Milieubeleidsnota in 2008 aan de raad zal worden voorgelegd.	Ja	Als tijdsperiode waarop de toezegging moet worden nagekomen wordt 2008 genoemd. Door de toevoeging "naar verwachting" wordt hierop echter tevens een voorbehoud gemaakt.	Ja		Nee	Nee, want niet nagekomen.	Toen, d.d. 28 januari 2008, de toezegging werd gedaan dat de Milieubeleidsnota in 2008 gereed zou zijn, was men in de veronderstelling dat die termijn haalbaar zou zijn. Als gevolg van tijdsdruk en andere prioriteitstelling is de beleidsnota niet in de 2008 opgesteld. De raad is hier op verschillende wijze over geïnformeerd (zie rechterkolom). Op 17 december 2008 is vervolgens aan de raad een voorstel gestuurd om middelen en ambtelijke capaciteit beschikbaar te stellen om de Milieubeleidsnota te kunnen opstellen. De raad heeft dit voorstel op 19 januari 2009 vastgesteld.	In orde. De raad is op verschillende momenten geïnformeerd over het later beschikbaar komen van de Milieubeleidsnota. In de kadernota 2009 staat het volgende opgemerkt: "in 2008 een raadsopdracht zal worden vastgesteld, waarna in 2009 de milieubeleidsnota kan worden opgesteld", in de tweede bestuursrapportage 2008 staat opgemerkt dat het milieubeleidsplan in september 2008 wordt opgepakt en in de programmabegroting 2009 staat dat dit plan in 2009 zal worden opgesteld. De raad is dus tussentijds geïnformeerd over het feit dat dit plan pas in 2009 zal worden opgepakt.

3	<p>Mbt MER Trivium: Het is goed de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben tegen het licht te houden en te kijken hoe deze zich ontwikkelt. Wanneer er zaken ontstaan zoals we die nu niet voor ogen hebben, dan moeten we daarop reageren en maatregelen treffen. De wethouder zegt daarom toe dat er jaarlijks of tweejaarlijks een evaluatie plaats zal vinden. De raad wordt betrokken bij deze evaluatie.</p>	Nee	<p>Er wordt gezegd dat er jaarlijks of tweejaarlijks een evaluatie zal plaatsvinden. Er wordt niet gezegd wanneer hiermee gestart zou moeten worden.</p>	Nee	<p>Er wordt toegezegd jaarlijks of tweejaarlijks de ontwikkeling zoals we die voor ogen hebben te evalueren. Wat die ontwikkeling is, wordt in de toezegging niet genoemd.</p>	Niet van toepassing	Niet van toepassing	<p>Uit de ambtelijke toelichting op deze toezegging wordt duidelijk dat een evaluatie pas kan worden uitgevoerd nadat het sport- en leisurecentrum is opgeleverd. Dit zal pas eind 2010 het geval zijn. In de status op de toezeggingenlijst is op 1 augustus 2008 aangegeven dat evaluatie pas zinvol is als de bouw gerealiseerd is. Raad is hierover de dus geïnformeerd. Uit de formulering van de toezegging kan echter niet worden opgemaakt dat het om een evaluatie van een ontwikkeling gaat die pas aan de orde is als het gebouw is opgeleverd.</p>	<p>Deels in orde. Op 21 augustus 2008 is aan de raad via de toezeggingenlijst beargumenteerd aangegeven waarom toezeggingen nog niet is nagekomen (pas zinvol als bouw gerealiseerd is). Uit de informatie die tot dan toe over Trivium naar de raad was gegaan. (uit de ambtelijke reactie op dit rapport blijkt dit via twee brieven d.d. 25 september 2007 en 8 januari 2008 en een amendement van de raad d.d. 21 mei 2007 te zijn gegaan) had de raad kunnen afleiden op welk moment een evaluatie wel zinvol zou zijn. Deze informatie is echter van voor de toezegging. Bovendien blijft staan dat in de toezeggingenlijst d.d. 21 augustus 2008 geen indicatie wordt gegeven van wanneer (na hoeveel tijd na realisatie van de bouw) de raad de toezegging kan verwachten. Vandaar dat de informatievoorziening als deels in orde wordt beoordeeld.</p>
---	---	-----	--	-----	--	---------------------	---------------------	--	--

4	Er zal een schriftelijk antwoord worden gegeven op de volgende vraag van de fractie Groen Links: Houdt het college rekening met eventuele financiële consequenties die de aan te nemen sportbeleidsnota – bij punt procesgang 6 subsidieverstrekking van het normenkader – voor 2007 kan hebben?	Nee	Er wordt niet aangegeven voor wanneer het college antwoord moet geven. Wel wordt de toezegging als categorie A gecategoriseerd, maar daar heeft de raad geen invloed op.	Ja		Ja	Ja	Op 18 december 2007 heeft de raad de sportbeleidsnota vastgesteld. In de ambtelijke toelichting op deze toezegging werd aangegeven dat de financiële consequenties in de begroting verwerkt zijn. In het raadsvoorstel, noch de nota zelf, wordt naar de vraag van Groen Links verwezen. Dit als gevolg van het feit dat de vraag en het vaststellen van de nota elkaar gekruist hebben. De financiële consequenties zijn dus wel in de nota opgenomen, maar dit is afzonderlijk van de vraag gebeurd. Omdat beide zaken elkaar gekruist hebben, is de raad niet geïnformeerd over het feit dat de vraag feitelijk in de nota zelf beantwoord wordt.	Deels in orde. De raad is geïnformeerd over de nakoming van deze toezegging in de toezeggingenlijst d.d. 4 januari 2008. Daar is n.a.v. deze toezegging opgemerkt dat deze d.d. 3 december 2008 schriftelijk is afgedaan. De raad is dus geïnformeerd over het moment waarop de toezegging is nagekomen. In de toezeggingenlijst wordt echter niet toegelicht op welke manier (middels de sportbeleidsnota) de toezegging is nagekomen, vandaar dat de informatievoorziening als deels in orde wordt beoordeeld.
5	In het geval het negatieve effect van de bewaarschriften OZB op de opbrengst ozb uitkomt boven 100.000,00 (waarmee is gerekend), zal hierover in de bestuursrapportage 2008 worden gerapporteerd.	Ja	Eventuele rapportage moet volgen in de bestuursrapportage.	Ja	De toezegging is specifiek geformuleerd, maar ook zodanig geformuleerd dat alleen gerapporteerd hoeft te worden indien het bedrag boven de € 100.000 uitkomt.	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Er is niet gerapporteerd, waaruit kan worden afgeleid dat het effect onder de € 100.000 is gebleven. Uit de ambtelijke toezegging en de toegestuurde stukken (concept IC-rapportage) wordt inderdaad duidelijk dat het effect uitkomt op € 88.505, waardoor rapportage niet nodig was.	Niet van toepassing

6	Wethouder de Bekker zegt toe op het afschrijven van investeringen van maatschappelijk nut terug te komen bij de begroting 2008.	Ja	Als tijdsindicatie wordt verwezen naar de begroting 2008.	Ja		Ja	Ja	Toezegging wordt nagekomen op pagina 7 van de nota van aanbidding van de begroting 2008. Daarbij wordt bovendien expliciet verwezen naar de toezegging die het college hierover in de commissie financiën heeft gedaan.	Goede informatievoorziening omdat in de nakoming expliciet verwezen wordt naar de toezegging zelf. De toezegging is tijdig nagekomen, waardoor de informatievoorziening over het later nakomen van de toezegging niet aan de orde was.
---	---	----	---	----	--	----	----	---	--

7	M.b.t. TRIVIUM: bevordert wordt dat de afspraken tussen MKB en ontwikkelaar voor de raadsvergadering van 21 mei duidelijk zijn. Hiervoor kunnen uiteraard geen garanties worden gegeven.	Ja	Voor raadsvergadering 21 mei moeten zaken duidelijk zijn.	Nee	Afspraken tussen MKB en ontwikkelaar m.b.t. Trivium moeten duidelijk worden. Uit die formulering wordt niet duidelijk om wat voor afspraken het gaat. Daar komt bij dat het 'bevorderen van afspraken' erg onduidelijk is: wanneer heb je het 'bevorderen van afspraken' nagekomen?	Ja	Ja	Uit het interview met de ambtelijke organisatie bleek dat in de commissievergadering werd uitgesproken men t.a.v. de detailhandelontwikkeling in Trivium angstig was dat de verkeerde branches zich daar zouden vestigen. In de toezegging werd daarom afgesproken dat hierover nadere afspraken gemaakt zouden worden. Uit het interview werd duidelijk dat dit afspraken tussen raad en ambtelijke organisatie betrof. In de raadsvergadering d.d. 21 mei 2007 is vervolgens een geamendeerd raadsvoorstel aangenomen waarin o.a. t.a.v. de detailhandelontwikkeling afspraken zijn opgenomen. Feitelijk heeft de raad middels het geamendeerde raadsvoorstel de kaders vastgesteld waarbinnen die afspraken moesten worden gemaakt, zo werd in interviews aangegeven. Ook werd aangegeven dat de afspraken met MKB vervolgens volgens dat kader tot stand zijn gekomen. De raad is daarover geïnformeerd in een voortgangsbericht d.d. 25 september 2007. Daarin wordt niet inhoudelijk op de afspraken ingegaan, maar wordt wel opgemerkt dat er overeenstemming bereikt is.	Deels in orde. De raad is middels een voortgangsbericht d.d. 25 september 2007 geïnformeerd dat er afstemming is bereikt. Omdat in dat voortgangsbericht niet inhoudelijk op de afspraken is ingegaan, heeft de raad niet kunnen vaststellen of dit conform geamendeerd voorstel is gebeurd.
---	--	----	---	-----	---	----	----	--	---

8	Wethouder Schouw zegt toe het waterschap waar nodig te betrekken bij het opstellen van het wijkplan voor het BUITENGEBIED. Voor dit wijkplan krijgt de raad een apart voorstel over de invulling van de groep die met het opstellen van het plan aan de slag gaat.	Nee	Geen tijdsindicatie opgenomen	Ja	Toezegging geeft aan wie minimaal te betrekken en geeft aan waar voorstel over moet gaan.	Nee	Niet van toepassing	Uit navraag bij de behandelend ambtenaar bleek dat de toezegging bij de ambtenaar nooit bekend is geweest. De geïnterviewde gaf ook aan dat de raad heeft besloten dat het wijkplan betrekking heeft op leefbaarheid. Formeel is er echter ook een bestemmingsplan dat een rol speelt bij het wijkplan. Bij het bestemmingsplan is het Waterschap wel betrokken (in een klankbordgroep), maar t.a.v. het leefbaarheidplan is het Waterschap niet betrokken. Geïnterviewde gaf aan dat de link die in de toezegging tussen waterschap en wijkplan (leefbaarheidplan) gelegd wordt, eigenlijk onterecht is. Omdat de toezegging bij de ambtelijk contactpersoon niet bekend was, is de raad daar nooit over geïnformeerd.	Niet in orde
9	Wethouder Schouw zegt m.b.t. punt 7 (functietoekenning Pottenbakkersstraat en verkaveling Sch.hoek.oost) toe de gedane suggestie – om bij de verkaveling ook een begin te maken met een nieuwe manier van (ondergronds) afvalinzameling – op ruimtelijke consequenties te bespreken in het college waarna de raad schriftelijk zal worden geïnformeerd.	Nee	Geen tijdsindicatie opgenomen	Ja	Inhoud van gedane suggestie wordt toegelicht en om is duidelijk welk gebied het betreft.	Ja	Ja, want niet tijdgebonden geformuleerd	De raad is tussentijds geïnformeerd over de stand van zaken van deze toezegging en is over de afweging om al dan niet ondergrondse afvalinzameling in te voeren uitgebreid geïnformeerd.	Niet van toepassing

10	Het college stuurt tussentijds informatie naar de raad als ontwikkelingen betreffende de samenwerking tussen sociale diensten en CWI daartoe aanleiding geven.	Niet van toepassing	Toezegging is bewust niet tijdgebonden geformuleerd.	Nee	Niet specifiek omdat onduidelijk is wanneer ontwikkelingen aanleiding geven tot het informeren van de raad. Bovendien is het zo dat het college - bij grote ontwikkelingen - vanuit de actieve informatieplicht sowieso de raad zou informeren. Dat maakt de toezegging tot een enigszins loze toezegging.	Ja	Niet van toepassing	Raad is op twee momenten geïnformeerd vanuit de actieve informatieplicht van het college jegens de raad.	Niet van toepassing
11	Op een nader te bepalen geschikt moment zal het college met een separaat voorstel komen betreffend de voortgang van de marktplaats (cultuureducatie).	Nee	Geen tijdsindicatie opgenomen	Nee	Onduidelijk wat de raad precies kan verwachten van / in het voorstel.	Ja	Ja, want niet tijdgebonden geformuleerd	Uiteindelijk is in sept 2008 het gevraagde voorstel naar de raad gestuurd. Vreemd is wel dat het overzicht afgewerkte toezeggingen in nov 07 al meldt dat toezegging is afgedaan. Ambtelijk werd aangegeven niet te weten waarom dit is gebeurd. Wel was er het vermoeden dat dit gevolg was van het feit dat de raad tussentijds geïnformeerd is over de wijze waarop de ambtelijke organisatie met cultuureducatie aan de slag zou gaan. Vermoedelijk is dit tussenbericht de reden van verwijderen van de toezeggingenlijst is geweest.	Niet van toepassing

12	Wethouder De Bekker zegt betreffende het KNOOPPUNT toe de raad periodiek over de voortgang te informeren.	Nee	Niet duidelijk wat periodiek inhoudt (is dat per kwartaal, jaarlijks?)	Nee	Duidelijk waarop de rapportage betrekking heeft, maar niet welke vaste onderdelen deze moet omvatten.	Ja	Ja, want niet tijdgebonden geformuleerd	De raad heeft in aanloop naar de nota cultuureducatie (waarin het knooppunt ook aan de orde komt) tweemaal een uitgebreide voortgangsrapportage ontvangen.	Niet van toepassing
	(raad 25-6) het college zal de raad schriftelijk antwoorden op de volgende vraag. Op basis van de berekening in de nieuwe begroting gaan de inwoners nu weer betalen voor investeringen in het RIOOL die in 2006 al waren geraamd en betaald door de inwoners, maar niet zijn uitgevoerd (en dus doorgeschoven naar 2007). Hoe denkt het college hier mee om te gaan?	Nee	geen tijdsindicatie opgenomen	Ja	Duidelijk aangegeven op welke vraag de raad een antwoord vraagt.	Ja	Ja, want niet tijdgebonden geformuleerd	College komt op 26 juli 2007 in een separate brief op deze vraag terug.	Niet van toepassing
14	Raad 17-09-2007: Bij de discussie over de nieuwe beheersverordening voor de BEGRAAFPLAATSEN wordt bezien of en zo ja op welke wijze burgers betrokken kunnen worden bij het onderhoud of het beheer van begraafplaatsen.	Ja	Hoewel geen specifieke tijdsindicatie opgenomen, geeft toezegging wel aan dat deze gelijktijdig met beheersverordening moet worden behandeld.	Ja	Duidelijk waar de raad aandacht voor vraagt bij de discussie over de beheersverordening.	Nee (maar NIET VERWIJTBAAAR)	Niet van toepassing	College heeft de aanpassing van de verordening - begrijpelijk - opgehangen aan de publicatie van de nieuwe Wet op de lijkbezorging (die is nog steeds niet definitief).	In orde. Via de uitstaande toezeggingenlijsten is de raad tussentijds geïnformeerd over de stand van zaken rond deze toezegging.

15	Naar aanleiding van de besluiten en toezeggingenlijst van de commissie Openbaar Gebied van 6 december 2007 zal het college het voorstel van de fractie van Ons Etten-Leur voor gratis gebruik van overdekte FIETSENSTALLINGEN in de definitieve nota parkeren in beweging bijzondere aandacht geven, alsmede het promoten van het gebruik van bewaakte fietsenstallingen.	Ja	Hoewel geen specifieke tijdsindicatie opgenomen, geeft toezegging wel op het moment van verschijnen (want in) de nota parkeren in beweging aandacht moet krijgen.	Ja	Het is duidelijk welke actie van het college wordt gevraagd.	Ja	Ja, de termijn verwijst naar de behandeling van de nota. De toezegging wordt in de nota afgedaan.	Pagina's 81 en 90 van de kadernota "Parkeren in beweging" gaan expliciet op de bedoelde punten in.	Niet van toepassing
----	---	----	---	----	--	----	---	--	---------------------

Bijlage 4: Overzicht gevoerde gesprekken

Gesprekspartner	Functie	Datum interview
dhr. Jan Muurmans	Plaatsvervangend griffier	3 februari 2009
dhr. Vincent Martens dhr Edwin Bressers dhr. Cees Martens	Afdelingshoofd Handhaving&Vergunning Afdelingshoofd BCO Afdelingshoofd Samenleving	3 februari 2009
dhr. Michel in 't Groen	Afdelingshoofd Gebiedsontwikkeling	11 maart 2009 (telefonisch)
dhr. Peter van Dorst	Adviseur Sport	11 maart 2009 (telefonisch)
dhr. Peter Boekelman	Projectleider Wijkplannen	17 maart 2009 (telefonisch)